

WEIGERINGSBESLUIT OMGEVINGSVERGUNNING VOOR EEN WATERACTIVITEIT

**Het onttrekken van oppervlaktewater uit het oppervlaktewater Selzerbeek
ten behoeve van beregening akkerland**

Zaaknummer: 2025-Z5520

Inhoudsopgave

1	Onderwerp aanvraag.....	3
2	Conclusie.....	3
3	Besluit	3
4	Ondertekening.....	3
5	Locatie	4
6	Aanvraag.....	4
6.1	Samenvatting aanvraag	4
6.2	Vergunningplichtige handelingen	4
7	Toetsing	5
7.1	Algemeen	5
7.2	Overwegingen.....	6
7.3	Conclusie toetsing.....	8
8	Procedure en rechtsbescherming	8
8.1	Procedure.....	8
8.2	Voornemen tot weigering.....	9
8.3	Ontvangen reactie op het voornemen tot weigering.....	9
8.4	Zienswijze.....	9
8.5	Rechtsbescherming.....	15
9	Afschrift	16

WEIGERINGSBESLUIT INGEVOLGE DE OMGEVINGSWET

1 Onderwerp aanvraag

Het dagelijks bestuur van Waterschap Limburg heeft op 28 maart 2025 een aanvraag ontvangen van Hof van Mamelis B.V., Mamelis 21, 6295 NA te Lemiers om een vergunning als bedoeld in afdeling 4.1 van de Omgevingswet.

De aanvraag betreft het uitvoeren van handelingen in een watersysteem, beschermingszone of profiel van vrije ruimte, te weten het onttrekken van oppervlaktewater uit het oppervlaktewater Selzerbeek ten behoeve van beregening akkerland, waarvoor krachtens de Omgevingswet en/of de Waterschapsverordening Waterschap Limburg een vergunning is vereist.

2 Conclusie

Op grond van de overwegingen bestaan er bezwaren tegen het verlenen van de gevraagde vergunning. Het initiatief heeft een negatief effect op het behalen van de doelstellingen zoals bedoeld in artikel 1.3 van de Omgevingswet en paragraaf 1.2 van de Waterschapsverordening Waterschap Limburg. Met het in de vergunning opnemen van voorschriften kan niet gewaarborgd worden dat de te bereiken doelstellingen zoals bedoeld in artikel 1.3 van de Omgevingswet en paragraaf 1.2 van de Waterschapsverordening Waterschap Limburg in voldoende mate worden beschermd.

3 Besluit

Gelet op de bepalingen van de Omgevingswet, de uitvoeringsbesluiten behorende bij de Omgevingswet, de Omgevingsregeling, de Waterschapsverordening Waterschap Limburg, de Algemene wet bestuursrecht (Awb), de Onderhoudsregeling bij Onderhoudslegger Waterschap Limburg en de overwegingen besluit het dagelijks bestuur de door Hof van Mamelis B.V., Mamelis 21, 6295 NA te Lemiers gevraagde vergunning voor het onttrekken van oppervlaktewater uit het oppervlaktewater Selzerbeek ten behoeve van beregening akkerland te weigeren.

4 Ondertekening

Het dagelijks bestuur van Waterschap Limburg,
namens deze,

W.G.

W. van der Dennen
Afdelingsmanager Vergunningen, Toezicht en Handhaving

5 Locatie

De gevraagde vergunning voor het onttrekken van oppervlaktewater uit het oppervlaktewater Selzerbeek is op of nabij de locatie RD-coördinaten X = 195.710, Y = 312.683.

Figuur 1: overzicht van de locatie

De Selzerbeek is ter plaatse van de aangevraagde activiteiten gelegen in de gemeenten Gulpen-Wittem en Vaals en is als primair water opgenomen in de werkingsgebieden behorende bij de Waterschapsverordening Waterschap Limburg. Het oppervlaktewater heeft een natuurbeekfunctie.

6 Aanvraag

6.1 Samenvatting aanvraag

Hof van Mamelis B.V., Mamelis 21, 6295 NA te Lemiers is voornemens om oppervlaktewater uit het oppervlaktewater Selzerbeek te onttrekken ten behoeve van beregening akkerland.

6.2 Vergunningplichtige handelingen

Op grond van artikel 5.1 en 5.3 van de Omgevingswet is een omgevingsvergunning voor een wateractiviteit van het dagelijks bestuur vereist voor het uitvoeren van handelingen in een watersysteem.

Ingevolge de Waterschapsverordening Waterschap Limburg is in dit geval vergunning vereist voor de volgende activiteiten:

- het onttrekken van water uit een ander oppervlaktewater dan een oppervlaktewater met een hoge basisafvoer (artikel 2.10, tweede lid van de Waterschapsverordening Waterschap Limburg).

7 Toetsing

7.1 Algemeen

De Omgevingswet omschrijft in artikel 1.3 het algemene toetsingskader voor de beslissing op een aanvraag voor een omgevingsvergunning:

- a. bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, ook vanwege de intrinsieke waarde van de natuur, en
- b. doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften.

De Waterschapsverordening Waterschap Limburg omschrijft in artikel 1.7 het toetsingskader voor een beslissing op een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een wateractiviteit:

- a. de waterstaatswerken in stand worden gehouden conform de legger;
- b. de mogelijkheid tot vervulling van maatschappelijke functies in stand moeten blijven;
- c. de veiligheid gewaarborgd moet blijven;
- d. schade aan waterstaatswerken moet worden voorkomen; en
- e. de taakuitoefening van het waterschap niet wordt belemmerd.

Artikel 1.8 van de Waterschapsverordening Waterschap Limburg omschrijft het specifieke toetsingskader voor oppervlaktewateren voor de beslissing op een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een wateractiviteit:

- a. activiteiten mogen geen nadelige effecten hebben voor de dimensionering van een oppervlaktewater, zoals vastgelegd in de legger, waardoor het watersysteem niet meer beantwoordt aan het doel waarvoor het is aangelegd, dan wel niet meer voldoet aan de daarvoor geldende normstelling;
- b. activiteiten mogen geen nadelige effecten hebben voor de goede werking van het watersysteem;
- c. activiteiten mogen geen nadelige effecten hebben voor het kunnen uitvoeren van onderhoud door of namens het waterschap en de bereikbaarheid van het watersysteem; en
- d. activiteiten mogen geen nadelige effecten hebben voor het watersysteem in die zin dat toekomstige capaciteitsvergroting wordt belemmerd binnen de zone van het waterstaatswerk en de bijbehorende beschermingszones, als ook in het door het dagelijks bestuur voor oppervlaktewateren aan te wijzen profiel van vrije ruimte.

Deze doelstellingen vormen in onderlinge samenhang het toetsingskader bij vergunningverlening.

Een vergunning wordt geweigerd indien de vergunningaanvraag niet verenigbaar is met de doelstellingen van de Omgevingswet, het waterbeheer en het niet mogelijk is om de belangen van het waterbeheer door het verbinden van voorschriften of beperkingen aan de vergunning, voldoende te beschermen.

De doelstellingen zijn geconcretiseerd via normen en beleid ten aanzien van veiligheid, waterkwantiteit, waterkwaliteit en maatschappelijke functievervulling door waterstaatswerken. De uitwerking hiervan vindt plaats in de Omgevingswet, in aanvullende regelgeving, in water- en beheerprogramma's op grond van afdeling 3.2 van de Omgevingswet en in de beleids- en uitvoeringsregels van het dagelijks bestuur van Waterschap Limburg.

De Selzerbeek heeft een natuurbeekfunctie. Het op deze functie afgestemde beheer en onderhoud mag niet nadelig worden beïnvloed door de aanwezigheid van het werk. Tevens dienen de door de werken veroorzaakte gevolgen geen nadelige invloed te hebben op deze functie en de bij deze functie behorende doelstellingen zoals die zijn omschreven in het Waterbeheerprogramma 2022-2027.

De vastgestelde normen en het beleid zijn bepalend respectievelijk richtinggevend bij de toetsing of een aangevraagde handeling verenigbaar is met de doelstellingen voor het waterbeheer.

7.2 Overwegingen

Beleid

De vergunningaanvraag is getoetst aan:

- de Waterschapsverordening Waterschap Limburg;
- de van toepassing zijnde beleidsregels; en
- de algemene beoordelingsregels van artikel 1.16 van de Waterschapsverordening Waterschap Limburg.

De vergunningaanvraag is getoetst aan de volgende beleidsregels:

- beleidsregel 3 'Onttrekken van water uit een oppervlaktewater'.

Toetsing wateren

Aanvragen om een vergunning voor werken en/of activiteiten in of nabij oppervlaktewater worden, voor zover voor de betreffende activiteit geen absoluut verbod geldt, getoetst aan:

- afname bergingscapaciteit oppervlaktewater;
Het onttrekken van water uit de Selzerbeek heeft geen afname van de bergingscapaciteit tot gevolg.
- afname doorstroomcapaciteit oppervlaktewater;
Het onttrekken van water uit de Selzerbeek heeft geen afname van de doorstroomcapaciteit tot gevolg.
- stabiliteit taluds;
Het onttrekken van water uit de Selzerbeek kan een negatief effect op de stabiliteit van het talud hebben. Dit is afhankelijk van de plaatsing van de pompunit en de onttrekkingsbuis. In de ontvangen reactie op de zienswijzen heeft de aanvrager aangegeven dat deze ervoor zorgdraagt dat er geen negatief effect optreedt met betrekking tot de stabiliteit van de taluds van de Selzerbeek.
- negatief effect op waterkwaliteit;
De aangevraagde onttrekking bedraagt ca. 13 % van de basisafvoer en ca 7 % van de zomerafvoer van de Selzerbeek. De aanvrager heeft het verzoek gedaan om te mogen onttrekken in de periode van 31 maart 2025 tot en met 30 september 2025. Dit is in een periode van het jaar waarin het steeds warmer wordt en die zich kenmerkt door drogere perioden. Hierdoor is er sprake van minder wateraanvoer en meer verdamping bij de Selzerbeek. Waterverlies uit deze beek door niet natuurlijke oorzaken zoals het onttrekken van water, moet worden voorkomen om dit effect tegen te gaan. Door de klimaatverandering wordt dit effect versterkt.

Waternverlies leidt tot thermische opwarming van de Selzerbeek. Hierdoor gaat de waterkwaliteit achteruit. Een verminderde waterkwaliteit heeft een negatief effect op de ecologie van de Selzerbeek en draagt niet bij aan het behalen van de doelstellingen op basis van de Kaderrichtlijn Water (KRW). De KRW geeft onder andere aan dat de waterkwaliteit niet achteruit mag gaan. De periode waarin wordt gevraagd water te mogen onttrekken valt samen met de periode waarin de afvoer van de Selzerbeek lager kan zijn. Dit heeft invloed op de vereiste milieuvariabelen waarbij de kenmerkende soorten kunnen overleven. Denk bij aan stroomsnelheid, sedimentatie van zwevende stof, temperatuursverhoging, zuurstofcondities enzovoort. Vele kenmerkende soorten van de Selzerbeek zijn koud-stenotherm wat betekent dat ze voor het voltooien van hun levensgemeenschap afhankelijk zijn van koude temperaturen. De larven van de kenmerkende soorten brengen een jaar tot meerdere jaren in het water door en gedurende de hele periode dienen de leefomstandigheden geschikt te zijn: constant schoon, koud, ondiep snelstromende water wat over een gevarieerd substraat met o.a. grind, zand, boomwortels, takjes en detritus stroomt. Beekbegeleidend struweel zorgt voor schaduwwerking en substraat variatie.

Daarnaast zitten er nog enkele gemeentelijke overstorten op de Selzerbeek. Bij een overstort wordt ongezuiverd rioolwater geloosd in de Selzerbeek. Dit heeft effect op de waterkwaliteit. Het waterschap is in gesprek met de gemeente Vaals om deze overstorten te saneren in verband met de waterkwaliteit. Om de effecten van deze overstorten op de waterkwaliteit op te vangen en te beperken, is het noodzakelijk dat er geen waternverliezen door niet natuurlijke oorzaken worden toegestaan.

- negatief effect op waterkwantiteit;
Het onttrekken van water uit de Selzerbeek kan een negatief effect op de waterkwantiteit hebben. De aangevraagde onttrekking bedraagt ca. 13 % van de basisafvoer en ca 7 % van de zomerafvoer van de Selzerbeek. Dit negatief effect wordt versterkt bij cumulatie met onttrekkingen op andere locaties. Om die reden zijn aanvragen voor onttrekkingen uit de Selzerbeek in het verleden altijd geweigerd en zijn vergunningen ingetrokken of niet meer verlengd vanwege de bescherming van de waterbelangen in verband met de hoge natuurwaarde van de Selzerbeek.
- negatief effect op ecologie;
Het onttrekken van water uit de Selzerbeek heeft een negatief effect op de ecologie. De Selzerbeek is een beek met een natuurgerichte functie en ecologisch gezien een heel bijzondere beek. In de beek leven beschermde soorten zoals bijvoorbeeld beekprik, beekdonderpad en bosbeekjuffer. Daarnaast valt de onttrekking ook nog eens in het voortplantingsseizoen van deze soorten. Het is verboden om deze soorten negatief te beïnvloeden.
In de Selzerbeek zitten ook nog andere (zeer) zeldzame diersoorten waaronder de kokerjuffer *Agapetus ochripes*, de Grote bonte steenvlieg *Perlodes microcephalus*, de Zigzaghaft *Ecdyonurus torrentis*, de Middenvlekhaft *Paraleptophlebia submarginata* en Sanmark's beektorretje *Oreodytes sanmarkii*. Ze komen buiten het stroomgebied van de Selzerbeek in Nederland niet of slechts sporadisch voor en zijn afhankelijk van een goede waterkwaliteit en natuurlijke beek. De levenscyclus speelt zich grotendeels onder water af waarbij gedurende de hele periode de omstandigheden gunstig dienen te zijn. Deze levenscyclus kan een jaar duren maar zoals bij de Bosbeekjuffer ook wel 2 jaren en bij de Bronlibel wel 4 tot 5 jaren in beslag nemen. De Selzerbeek vormt het leefgebied van tal van soorten waarvan het voortbestaan van de populatie is gebonden aan enkele leefgebieden. Activiteiten die naar verwachting de leefomstandigheden negatief kunnen beïnvloeden zijn vanwege de kwetsbaarheid van het ecosysteem daarom niet toe te staan.

- negatief effect op grondwaterregime;
Het onttrekken van water uit de Selzerbeek heeft geen negatief effect op het grondwaterregime.
- mogelijkheid van doelmatig onderhoud oppervlaktewater;
Het onttrekken van water uit de Selzerbeek kan een negatief effect op de mogelijkheid van doelmatig onderhoud oppervlaktewater hebben. Dit is afhankelijk van de plaatsing van de pompunit en de onttrekkingsbuis.
- toekomstige ontwikkelingen / verbeteringen watersysteem;
Het onttrekken van water uit de Selzerbeek heeft geen negatief effect op toekomstige ontwikkelingen / verbeteringen watersysteem. De pompunit en de onttrekkingsbuis zijn mobiel.
- ligging in de meanderzone;
Het onttrekken van water uit de Selzerbeek heeft geen negatief effect op de meanderzone. De pompunit en de onttrekkingsbuis zijn mobiel.
- tijdelijkheid van de vergunning;
De vergunning is aangevraagd voor het groeiseizoen 2025. Het is echter aannemelijk dat ook voor toekomstige groeiseizoenen vergunning aangevraagd gaat worden. Daarnaast heeft in dit specifieke geval een tijdelijke vergunning ook een niet wenselijk effect op het eerdere genoemde belang waterkwaliteit en het daarmee samenhangende belang 'ecologie'.
Het waterschap is weliswaar in overleg met de gemeente Vaals over de overstorten maar in de periode waarvoor de vergunning is aangevraagd, is er nog geen concreet zicht op verbetering. Tijdelijke onttrekkingen uit de Selzerbeek zijn daarom ook niet vergunbaar.
- alternatief;
Elke onttrekking uit de aanwezige oppervlaktewateren in de buurt van de aangevraagde onttrekkingslocatie is vergunningsplichtig. Een besluit op een vergunningaanvraag kan ook een weigering inhouden zoals hier het geval is. Het waterschap neemt in haar afweging mee of er alternatieven zijn voor de aangevraagde activiteit die minder belastend zijn voor het watersysteem. Hierbij wordt ook gekeken naar het belang van de aanvrager. Een alternatief is het onttrekken van oppervlaktewater uit het nabijgelegen oppervlaktewater de Geul.

7.3 Conclusie toetsing

Het belang van de aanvrager bij het verkrijgen van een vergunning is afgewogen tegen de waterhuishoudkundige belangen die door de Omgevingswet en de Waterschapsverordening Waterschap Limburg worden beschermd.

Op grond van de overwegingen bestaan er bezwaren tegen het verlenen van de gevraagde vergunning. De waterhuishoudkundige belangen kunnen onvoldoende beschermd worden door het opnemen van voorschriften vanwege de impact op de belangen die het waterschap op grond van haar wettelijke taak moet beschermen. Het individuele belang van de aanvrager is hierbij meegewogen. Voor het aangevraagde initiatief kan geen vergunning worden verleend.

8 Procedure en rechtsbescherming

8.1 Procedure

Het dagelijks bestuur van Waterschap Limburg heeft op 28 maart 2025 de aanvraag ontvangen en geregistreerd onder zaaknummer 2025-Z5520.

De voorbereiding van deze vergunning op grond van de Omgevingswet heeft conform het gestelde in afdeling 4.1.2 van de Awb plaatsgevonden.

8.2 Voornemen tot weigering

Op grond van artikel 4:7 van de Algemene wet bestuursrecht is de aanvrager vooraf per e-mail (ons kenmerk: WLDOC-1663486819-385017) in de gelegenheid gesteld om te reageren op het ontwerp weigeringsbesluit. Deze e-mail is op 23 mei 2025 verzonden.

8.3 Ontvangen reactie op het voornemen tot weigering

De aanvrager is in de gelegenheid gesteld om tot 5 juni 2025 te kunnen reageren. De aanvrager heeft op 3 juni 2025 per e-mail gereageerd dat de termijn voor het indienen van een zienswijze niet gehaald kon worden omdat de betreffende e-mail pas op 3 juni 2025 was geopend. Het waterschap heeft de termijn voor het indienen van een zienswijze op het voornemen tot weigering verlengd tot 19 juni 2025. Dit is in overeenstemming met de termijn die door de aanvrager is aangegeven. Op 19 juni 2025 is de zienswijze ontvangen (ons kenmerk: WLDOC-1663486819-387295).

8.4 Zienswijze

De ontvangen zienswijze heeft betrekking op de volgende punten:

1. Stabiliteit talud

Weergegeven wordt dat de wateronttrekking uit de Selzerbeek een negatief effect KAN hebben op de stabiliteit van het talud: dit is afhankelijk van de plaatsing van de pompunit en de onttrekkingsbuis.

De locatie van de onttrekking is vrij concreet aangegeven bij de aanvraag.

Vanzelfsprekend zullen de pompunit en de onttrekkingsbuis op een dusdanige manier geplaatst worden dat dit absoluut geen negatief effect zal hebben op de stabiliteit van het (overigens lage) talud.

Reactie van het waterschap

Het waterschap weegt af of de geplande activiteit een significant effect heeft op de stabiliteit van de watergang. Het waterschap kijkt hier naar met als doel om instorting of afkalving van de waterkant te voorkomen. Een instorting of afkalving heeft in veel gevallen gevolgen op de doorstroombaarheid van een beek en leidt vaak tot wateroverlast ter plaatse.

Ter plaatse van de Selzerbeek speelt ook dat de instandhouding van de talud belangrijk is voor de aanwezige ecologie bij en op de waterkant.

Het waterschap ervaart het als prettig dat de aanvrager bereid is hiermee rekening te houden.

2. Negatief effect op de waterkwaliteit

- a. Gesteld wordt dat de aangevraagde onttrekking 13% van de basisafvoer en 7% van de zomerafvoer van de Selzerbeek bedraagt.

Op geen enkele wijze wordt inzichtelijk gemaakt op basis van welke gegevens deze percentages berekend zijn. Graag krijgen wij bij uw uiteindelijke belangenafweging schriftelijk inzage in de volledige berekening.

Reactie van het waterschap

De afvoerfrequenties van de Selzerbeek zijn bepaald aan de hand van gegevens van het benedenstrooms gelegen afvoermeetpunt Selzerbeek Partij. Hier zijn de volgende gemiddelde afvoeren voor vastgesteld:

- basisafvoer $0,06 \text{ m}^3/\text{s}$ (= 216 m^3 per uur);
- zomerafvoer $0,12 \text{ m}^3/\text{s}$ (= 423 m^3 per uur).

De afvoeren zijn afgezet tegen de onttrekkingshoeveelheid die de aanvrager heeft aangegeven in de aanvraag, te weten 30 m^3 per uur. Daar zijn de percentages van ca. 13 % van de basisafvoer en ca 7 % van de zomerafvoer op gebaseerd. Puur op basis van de afvoerfrequentie is het hydrologisch mogelijk dat er onttrokken mag worden uit de beek. Dit is echter niet het enige afwegingskader en het zwaarwegendste afwegingskader bij dit weigeringsbesluit. Waterverlies uit deze beek door niet natuurlijke oorzaken zoals het onttrekken van water moet worden voorkomen om een niet wenselijk effect op het belang waterkwaliteit en het daarmee samenhangende belang 'ecologie' te voorkomen.

- b. Weergegeven wordt dat afname van de hoeveelheid water in de Selzerbeek KAN leiden tot thermische opwarming van de beek en dat hierdoor de waterkwaliteit achteruit KAN gaan. Het gebruik van het woord KAN impliceert dat het om een veronderstelling gaat. Als er geen objectief bepaalde feiten/gegevens zijn die de weergegeven aannames onderbouwen, is het onjuist om dit argument ten grondslag te leggen aan het weigeringsbesluit van de vergunningaanvraag.

Reactie van het waterschap

In de onderbouwing wordt inderdaad gesproken over het woord 'kan'. Het waterschap zal dit anders omschrijven in de overwegingen (paragraaf 7.2). Afname van de hoeveelheid water in de Selzerbeek heeft altijd gevolgen voor de waterkwaliteit ook al is er sprake van stromend water en continue aanvoer in de beek. Er is minder water in de beek waardoor deze gemakkelijker opwarmt, ook bij relatief beperkt waterverlies.

De aanvrager heeft het verzoek gedaan om te mogen onttrekken in de periode van 31 maart 2025 tot en met 30 september 2025. Dit is in een periode van het jaar waarin het steeds warmer wordt en die zich kenmerkt door drogere perioden. Hierdoor is er sprake van minder wateraanvoer en meer verdamping bij de Selzerbeek. Waterverlies uit deze beek door niet natuurlijke oorzaken zoals het onttrekken van water, moet worden voorkomen om dit effect tegen te gaan. Door de klimaatverandering wordt dit effect versterkt. Waterverlies leidt tot thermische opwarming van de Selzerbeek. Hierdoor gaat de waterkwaliteit achteruitgaan. Een verminderde waterkwaliteit heeft een negatief effect op de ecologie van de Selzerbeek en draagt niet bij aan het behalen van de doelstellingen op basis van de Kaderrichtlijn Water (KRW). De KRW geeft onder andere aan dat de waterkwaliteit niet achteruit mag gaan.

De periode waarin wordt gevraagd water te mogen onttrekken valt samen met de periode waarin de afvoer van de Selzerbeek lager kan zijn. Dit heeft invloed op de vereiste milieuv variabelen waarbij de kenmerkende soorten kunnen overleven. Denk bij aan stroomsnelheid, sedimentatie van zwevende stof, temperatuursverhoging, zuurstofcondities enzovoort. Vele kenmerkende soorten van de Selzerbeek zijn koud-stenotherm wat betekend dat ze voor het voltooien van hun levensgemeenschap afhankelijk zijn van koude temperaturen. De larven van de kenmerkende soorten brengen een jaar tot meerdere jaren in het water door en gedurende de hele periode dienen de leefomstandigheden geschikt te zijn: constant schoon, koud, ondiep snelstromende water wat over een gevarieerd substraat met o.a. grind, zand, boomwortels, takjes en detritus stroomt. Beekbegeleidend struweel zorgt voor schaduwwerking en substraat variatie.

Daarnaast zitten er nog enkele gemeentelijke overstorten op de Selzerbeek. Bij een overstort wordt ongezuiverd rioolwater geloosd in de Selzerbeek. Dit heeft effect op de waterkwaliteit. Het waterschap is in gesprek met de gemeente Vaals om deze overstorten te saneren in verband met de waterkwaliteit. Om de effecten van deze overstorten op de waterkwaliteit op te vangen en te beperken, is het noodzakelijk dat er geen waterverliezen door niet natuurlijke oorzaken worden toegestaan.

- c. In de Selzerbeek stroomt het water constant, er is dus geen sprake van stilstaand water. Natuurkundig gezien is bij de geringe hoeveelheid te onttrekken water helemaal geen sprake van thermische opwarming en dus ook geen verminderde waterkwaliteit. De Selzerbeek gaat vlak voor Gulpen over in de Geul, waarin de waterkwaliteit minder is dan in de Selzerbeek.

Reactie van het waterschap

Het klopt inderdaad dat de waterkwaliteit in de Geul minder is dan in de Selzerbeek. Reden te meer om de bijzondere ecologische waarde van de Selzerbeek te bewaken en geen activiteiten toe te staan die de KRW-doelen kunnen schaden. De Geul is ook aangewezen als een natuurgebied waarbij de ecologie ook beschermd moet worden. Behoud van de waterkwaliteit in de Geul wordt mede bepaald door de aanvoer van kwalitatief goed water door haar zijbeken.

Het ecosysteem in de Selzerbeek is heel bijzonder en gevoelig voor achteruitgang van de waterkwaliteit. Ecologie is de samenhang tussen de verschillende omstandigheden en verbanden. De macrofauna is o.a. een goed middel om uitspraken te doen over effecten die er kunnen optreden als de omstandigheden voor de soorten veranderen. Door het Waterschap Limburg wordt vanaf 1980 onderzoek gedaan naar de kwaliteit op basis van de macrofauna, er is een omvangrijke database opgebouwd die het standpunt van het Waterschap m.b.t. de onttrekking ondersteund.

- d. Voor wat betreft de beekprik is het zo dat de larven zich na het uitkomen stroomafwaarts laten vervoeren, waarbij in onderhavige situatie het dus goed mogelijk is dat ze in het kwalitatief mindere Geulwater terechtkomen. Gezien het leefgebied van de beekprik, kunnen ze naar het schijnt ook goed (over-)leven in kwalitatief minder water.

Reactie van het waterschap

In uw zienswijze geeft u aan dat beekprikken ook goed te schijnen te overleven in kwalitatief minder water. De ervaring van de ecologen van Waterschap Limburg is echter anders. In verband met de overlevingskansen van de beekprik, wordt deze juist weggevangen in gebieden waar de waterkwaliteit achteruitgaat en verplaatst naar gebieden met een goede waterkwaliteit. Het leefgebied van de beekprik staat onder druk. Ook hier geldt dat activiteiten de KRW-kwaliteit niet negatief mogen beïnvloeden.

3. Negatief effect op de waterkwantiteit

Aangegeven wordt dat de negatieve effecten op de waterkwaliteit gering zijn mits er niet op andere locaties onttrokken wordt, omdat dit leidt tot een cumulatief effect.

De Selzerbeek komt in Vaals Nederland binnen en gaat vlak voor Gulpen over in de Geul.

Als wij goed geïnformeerd zijn, zijn er binnen voornoemd gebied geen andere wateronttrekkingslocaties/verleende vergunningen. Daarmee is er geen sprake van een cumulatief effect en zijn de negatieve effecten op de waterkwantiteit gering.

Reactie van het waterschap

Er zijn inderdaad geen andere onttrekkers omdat aanvragen voor onttrekkingen uit de Selzerbeek altijd zijn geweigerd, zijn ingetrokken of niet meer zijn verlengd vanwege de bescherming van de waterbelangen in verband met de hoge natuurwaarde van de Selzerbeek.

Daarnaast zijn er afspraken gemaakt over de verdeling van het water van de Selzerbeek met betrekking tot de stroomafwaarts gelegen watermolen (Witteermolen) en vistrap. Deze afspraken moeten, o.a. wegens historische molenrechten, worden nagekomen voor het behoud van de molen en het behoud van de werking van de vistrap. Afhankelijk van het moment waarop wordt onttrokken (lage afvoer in de Selzerbeek) en de duur van de onttrekking kan deze ervoor zorgen dat de gemaakte afspraken niet kunnen worden nagekomen. Watervverlies door onttrekkingen is daarom niet wenselijk.

4. Negatief effect op ecologie

Weergegeven wordt dat de Selzerbeek ecologisch gezien een heel bijzondere beek is. Er leven beschermde soorten als de beekprik, beekdonderpad en bosbeekjuffer. De onttrekking valt in het voortplantingsseizoen van deze soorten.

Bij een wateronttrekking zoals door ons aangevraagd KAN niet uitgesloten worden dat er een negatief effect op ecologie optreedt.

Niet ontkend wordt dat de Selzerbeek inderdaad een heel bijzondere beek is. Al jaren zien we (ieder jaar) zelf de beekprik geregeld voorbij zwemmen en ook de bosbeekjuffer vliegt er vrolijk rond, ongeacht lange periodes van veel regen of extreme droogte. De natuur past zich dus blijkbaar zelf aan aan de zich voordoende weersomstandigheden.

Het voortplantingsseizoen van de 3 genoemde diersoorten varieert in maanden en omvat niet voor elke diersoort de hele periode die door ons is aangevraagd (april t/m september):

- Beekprik: februari – mei
- Beekdonderpad: februari – april
- Bosbeekjuffer: mei-augustus

Nu het voortplantingsseizoen van deze dieren meerdere maanden betreft en het wateronttrekken/beregenen slechts in geval van 'nood' incidenteel zal plaatsvinden en ook nog eens op een heel klein gedeelte van de bijzondere Selzerbeek, is het de vraag òf en hoe groot het negatief effect van wateronttrekking daadwerkelijk op ecologie zal zijn.

Reactie van het waterschap

De aangegeven diersoorten zijn als voorbeeld genoemd van zeldzame diersoorten die de ecologie van de Selzerbeek bijzonder maken. Het is echter geen uitputtende lijst. In de Selzerbeek zitten ook nog andere (zeer) zeldzame diersoorten waaronder de kokerjuffer *Agapetus ochripes*, de Grote bonte steenvlieg *Perlodes microcephalus*, de Zigzaghaft *Ecdyonurus torrentis*, de Middenvlekhaft *Paraleptophlebia submarginata* en Sanmark's beektorretje *Oreodytes sanmarkii*. Ze komen buiten het stroomgebied van de Selzerbeek in Nederland niet of slechts sporadisch voor en zijn afhankelijk van een goede waterkwaliteit en natuurlijke beek. De levenscyclus speelt zich grotendeels onder water af waarbij gedurende de hele periode de omstandigheden gunstig dienen te zijn. Deze levenscyclus kan een jaar duren maar zoals bij de Bosbeekjuffer ook wel 2 jaren en bij de Bronlibel wel 4 tot 5 jaren in beslag nemen. De Selzerbeek vormt het leefgebied van tal van soorten waarvan het voortbestaan van de populatie is gebonden aan enkele leefgebieden. Activiteiten die naar verwachting de leefomstandigheden negatief kunnen beïnvloeden zijn vanwege de kwetsbaarheid van het ecosysteem daarom niet toe te staan.

De voortplantingsperioden van de aanwezige diersoorten varieert inderdaad en vindt deels plaats in de periode dat de aanvrager wil gaan onttrekken. Zoals hierboven aangegeven dienen gedurende de gehele levenscyclus de milieu-omstandigheden voor de kenmerkende levensgemeenschap geschikt te zijn. Daarnaast is het ecologische systeem in de Selzerbeek gevoelig voor temperatuurverschillen die ontstaan door het onttrekken van water. Een beperkt temperatuurverschil kan het ecosysteem ter plaatse nog opvangen maar grotere temperatuurverschillen die ontstaan door de onttrekking niet.

De aanvrager geeft aan dat er alleen onttrokken gaat worden als er sprake is van nood. Het waterschap snapt dat een agrariër behoefte heeft aan water en heeft dit belang ook meegenomen in haar afweging. De aangegeven nood is echter door de aanvrager zelf gecreëerd door de keuze van het te zaaien gewas, te weten uien. Voor de verkoop van uien (= kapitaalintensieve teelt) is het noodzakelijk dat deze uien worden berekend voor de groei en het voorkomen van verkleuring bij droogte. Uien worden meestal gezaaid in de periode van maart tot half april. De aanvraag voor een vergunning is op 28 maart 2025 ontvangen. Het aanvragen van een vergunning betekent niet automatisch dat de vergunning ook verleend wordt. Afhankelijk van de omstandigheden kan een aanvraag geweigerd worden. Bij de aanvrager is bekend dat de Selzerbeek door het waterschap wordt beschouwd als een bijzonder natuurbek.

De aanvrager geeft ook aan bekend te zijn met het feit dat er geen andere legale onttrekkers zijn bij de Selzerbeek. De aanvrager heeft een risico genomen waarbij het waterschap het niet fair vindt dat nu beroep wordt gedaan om een noodsituatie. Aanvrager had in de bedrijfsvoering rekening kunnen houden met het gegeven dat deze mogelijk geen water uit de Selzerbeek mag onttrekken en had kunnen kiezen voor een ander gewas dat niet afhankelijk is van beregening uit oppervlaktewater.

5. Tijdelijkheid van de vergunning

De vergunning is aangevraagd voor groeiseizoen 2025. Verondersteld wordt dat ook voor toekomstige groeiseizoenen vergunning aangevraagd gaat worden.

Voorname veronderstelling is onjuist. In overleg met Waterschap, Provincie en gemeente wordt op korte termijn uitvoering gegeven aan de realisatie van een waterput met reservoir elders bij onze akkerbouwpercelen, zodat deze put in 2026 operationeel is. Wateronttrekking vanaf de aangevraagde locatie is dan niet meer aan de orde.

Mogelijk wordt wel een vergunning aangevraagd voor een andere locatie aan de Selzerbeek, namelijk in Mamelis zelf (nabij huisnummer 21).

In het slechtste scenario zal daar slechts 6 hectare grond beregend hoeven te worden (en dus een veel geringere wateronttrekking).

Reactie van het waterschap

De vergunningaanvraag waarnaar wordt verwezen, is nog niet zodanig concreet dat er uit kan worden gegaan van een tijdelijke situatie. De benodigde vergunningaanvraag is nog niet ontvangen bij het waterschap. Daarom is er geen concreet zicht op een tijdelijke situatie.

Vanwege de zeer hoge natuurwaarden van de Selzerbeek treden er ook significante effecten op bij een tijdelijke vergunning. Elk waterverlies uit de Selzerbeek moet worden voorkomen in verband met de ecologische belangen van deze beek. Ook een tijdelijke onttrekking van water uit de Selzerbeek is daarom niet toegestaan.

Een eenmaal vergunde situatie heeft precedentwerking, ook als er sprake is van een tijdelijke vergunning. Precedentwerking betekent dat bij een toekomstige gelijksoortige situatie ook een vergunning verleend moet worden in verband met de rechtszekerheid. Als het waterschap dit jaar een vergunning voor deze activiteit zou verlenen, moet ze bij toekomstige onttrekkingen uit de Selzerbeek onder dezelfde omstandigheden ook een vergunning verlenen. Dit is niet wenselijk, onder andere vanwege de cumulatieve effecten van onttrekkingen uit de Selzerbeek. Elk niet natuurlijk verlies van water uit de Selzerbeek is namelijk niet goed voor het behoud en nieuwe ontwikkeling van de ecologie in de Selzerbeek.

6. Alternatief

Weergegeven wordt dat, nu er geen sprake is van een vaste onttrekkingslocatie, wij kunnen kiezen voor een alternatieve, minder belastende locatie om toch de benodigde hoeveelheid oppervlaktewater te kunnen onttrekken: daarbij wordt de nabijgelegen Geul genoemd. Dit is geen reëel alternatief, nu de Geul niet echt 'nabijgelegen' genoemd kan worden.

Dit zou namelijk een forse toename betekenen van het aantal transportbewegingen van onttrekkingslocatie naar te beregenen percelen en alhoewel het 'waterbelang' hiermee wellicht gediend is, kan dit niet echt een duurzaam en milieuvriendelijk alternatief worden genoemd.

Reactie van het waterschap

De aanvrager heeft zelf de keuze gemaakt om op het perceel uien te zaaien. Uien worden beschouwd als een kapitaalintensieve teelt waarbij het noodzakelijk is om deze te beregenen voor de groei van het gewas en het voorkomen van verkleuring van de uien in geval van droogte. De keuze van het te zaaien gewas wordt normaal gesproken met zorg vooraf bepaald. Hierbij houdt een agrariër vooraf rekening met de beregeningsmogelijkheden en eventuele alternatieven.

Het aangeven alternatief is de enige onttrekkingsmogelijkheid in de buurt om op korte termijn te kunnen onttrekken. Voor deze onttrekking is alleen een melding nodig. Het waterschap realiseert zich dat dit extra verkeerbewegingen en kosten voor de aanvrager met zich meebrengt. Deze belangen wegen echter niet op tegen de waterbelangen van de Selzerbeek die het waterschap, op grond van haar wettelijke taak, moet beschermen. Onttrekkingen uit overige beken in de buurt moeten worden aangevraagd en op basis van artikel 2.3, sub f van de Waterschapsverordening Waterschap Limburg worden voorzien van een onderbouwing waarom de onttrekking geen effect heeft op de te beschermen waterbelangen.

8.5 Rechtsbescherming

Bezwaar

Op grond van de Awb kunnen belanghebbenden, gedurende een periode van zes weken vanaf de dag na bekendmaking van het besluit middels toezending daarvan aan de aanvrager, tegen dit besluit een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan het dagelijks bestuur van Waterschap Limburg, Postbus 2207, 6040 CC te Roermond.

Het bezwaarschrift dient te zijn ondertekend en bevat ten minste:

- a. de naam en het adres van de indiener;
- b. de dagtekening;
- c. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (bijvoorbeeld de vermelding van de datum en het nummer van het besluit);
- d. de motivering van het bezwaar.

Dit besluit treedt in werking vanaf de dag na bekendmaking. Op grond van artikel 6:16 van de Awb schorst het indienen van bezwaar de werking van dit besluit niet. Gelet hierop kan, indien tegen dit besluit bezwaar wordt aangetekend, gedurende de bezwaarprocedure tevens een verzoek om voorlopige voorziening worden ingediend bij de rechtbank. De voorzieningenrechter kan dan uitspreken dat de werking van het besluit wordt opgeschort.

Het verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening moet worden gericht aan de voorzieningenrechter van de rechtbank Limburg, sector bestuursrecht, Postbus 950, 6040 AZ te Roermond. Voor het treffen van een voorlopige voorziening is een griffierecht verschuldigd.

Het verzoekschrift dient te zijn ondertekend en bevat ten minste:

- a. de naam en het adres van de indiener;
- b. de dagtekening;
- c. een omschrijving van het besluit waartegen het verzoek is gericht (bijvoorbeeld onder vermelding van de datum en het nummer van het besluit);
- d. de motivering van het verzoek;
- e. een afschrift van het ingediende bezwaarschrift.

U kunt ook digitaal een verzoek om een voorlopige voorziening indienen bij genoemde rechtbank via <https://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Kijk op de genoemde site voor de precieze voorwaarden.

Wij verzoeken u in het voorkomende geval vriendelijk om een afschrift van het verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening toe te zenden aan het dagelijks bestuur van Waterschap Limburg. U kunt dit afschrift ook per e-mail doorsturen naar vergunningen@waterschaplimburg.nl.

9 Afschrift

Een afschrift van dit besluit is verzonden aan:

- Gemeente Gulpen-Wittem, Postbus 56, 6270 AB te Gulpen (info@gulpen-wittem.nl);
- Gemeente Vaals, Postbus 450, 6290 AL Vaals (info@vaals.nl).